

TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE

Fylkets hus Postboks 2560

7735 STEINKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sandra Lilledal, 73 19 91 33

Johan Bojer videregående skole - Oversending av tillatelse og vedtak om gebyr - mudring, dumping og utfylling i sjø - Trøndelag fylkeskommune - gnr/bnr 314/310 - Vanvikan - Indre Fosen

Statsforvalteren i Trøndelag gir Trøndelag fylkeskommune tillatelse til mudring og utfylling i sjø i Vanvikan, gnr/bnr 314/310 i Indre Fosen kommune.

Statsforvalteren gir tillatelse til dumping av ikke forurensede muddermasser i Trondheimsfjorden.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 67 600,- for behandling av saken.

Tillatelsen med vilkår følger vedlagt. Tillatelsen gjelder til og med 31.12.2021.

Statsforvalteren viser til søknad av 4.4.2019 og revidert søknad av 5.10.2020 og opplysninger som er kommet fram under behandlingen.

Vedtak

Statsforvalteren i Trøndelag gir Trøndelag fylkeskommune utslippstillatelse til mudring, dumping og utfylling som omsøkt og på vedlagte vilkår. Det kan mudres inntil 38 500 m³, samt fylles ut inntil 88 000 m³ sprengstein i sjø i Vanvikan, gnr/bnr 314/310 i Indre Fosen kommune. Det gis tillatelse til dumping av inntil 36 300 m³ ikke forurensede muddermasser i Trondheimsfjorden på ca. 250 m dybde i et område benyttet til dumping tidligere. Grunnlaget for bestemmelse av vilkår for spredningsbegrensende tiltak og overvåkning er beskrevet i dette brevet.

Utslippstillatelsen med tilhørende vilkår er vedlagt. Tillatelsen er gitt med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16. Tillatelsen er også gitt i henhold til forskrift av 01.06.2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 22.

Saksfremstilling

Trøndelag fylkeskommune søker om å mudre og dumpe 38 500 m³ masser, samt å fylle ut 88 000 m³ sprengstein på gnr/bnr 314/310 i Vanvikan i Indre Fosen kommune i forbindelse med bygging av ny

videregående skole. Byggets plassering og utforming medfører behov for utfylling i sjø vest for molo. For å ivareta områdestabilitet samt krav til sikring mot havnivåstigning må det foretas masseutskifting og utfylling også nærmere moloen.

Det ble i søknad datert 4.4.2019 søkt om utfylling i sjø på gnr/bnr 314/44 i Vanvikan, Indre Fosen kommune, utfyllingen omfattet et område innenfor eksisterende molo. På søknadstidspunktet var tiltaket ikke planavklart, og søknaden ble dermed ikke behandlet etter forurensningsloven. I ny revidert søknad datert 5.10.2020 ble det søkt om tillatelse til mudring og dumping av ca. 55 000 m³ masser, samt tillatelse til utfylling i sjø av ca. 88 000 m³ på gnr/bnr 3140/310 i Vanvikan, Indre Fosen kommune. Tiltakshaveren opplyste i e-post datert 5.1.2021 om nedjustering av omsøkt mudrevolum fra 55 000 m³ til 38 500 m³ (inkludert 10% usikkerhet).

Det er anslått at arbeider i sjø har en forventet varighet på ca. 4 måneder. Dybde i mudringsområdet er 0-20 m og det skal mudres ca. 10 m ned i sedimenter.

Mudring av løsmasser utføres ved konvensjonell metode, der sedimentene tas opp og lastes i en splittlekter som sleper massene til dumpeområder. Dumping av mudrede masser planlegges ved at lekter åpnes og massene synker til bunns i dumpeområdet. Utfyllingsmetoden vil sannsynligvis bestå av tipp av tilkjørte masser med lastebil.

I søknaden er det vurdert flere disponeringsmuligheter av muddermasser på land og flere aktuelle dumpeområder i sjø:

1) Dumping

Av aktuelle dumpeområder i sjø har konsulenten vurdert fem forskjellige alternativer og kommet frem til å søke om å benytte et område i Strindfjorden /Trondheimsfjorden som senest i 2015 ble benyttet til dumping av rene masser. Det aktuelle deponistedet ligger mellom Ladehammeren og Frosta, ved kommunegrensene til Trondheim, Malvik og Frosta kommuner.

I søknaden opplyses det at foreslåtte dumpeområdet er foreslått utredet (vedtak i Trondheim bystyre mai 2020) som fjorddeponi og et alternativ eller supplement til landdeponering. Trondheim kommune har i sin uttalelse ikke kommentert dette og Statsforvalteren kjenner ikke til nåværende status vedrørende denne utredningen.

2) Disponering på land

Det opplyses i søknaden at grunnet massenes sammensetning og kvalitet er massene ikke egnet til byggeformål og mottaksmuligheter på Fosen-halvøya er begrenset. Ved disponering på land vil avrenning av vann med høyt innhold av salt i mudringsmasser fra sjø, i tillegg være en utfordring dersom aktuelle lokaliteter ikke ligger i direkte nærhet til sjøen som vannet kan føres til. Multiconsult har i notat av 20.1.2021 foretatt en nærmere vurdering av nyttiggjøring av hele eller deler av mudringsmassene i et av to nedlagte steinbrudd i Indre Fosen kommune, Balstad og/eller Skeislia, med hensikt å lukke disse og på sikt tilbakeføre til LNF-formål. Statsforvalteren har videresendt forespørselen videre til Miljødirektoratet som er rette myndighet når det gjelder tillatelse til disponering av masser/næringsavfall på land, men har i skrivende stund ikke fått en avklaring. Tiltakshaveren ønsker fortsatt å disponere deler av mudringsmasser på land hvis en avklaring som gjelder nødvendige tillatelser foreligger tidsnok.

Planstatus

Det er utarbeidet reguleringsplan i forbindelse med bygging av ny videregående skole. Reguleringsplanen (ID 50542018003) ble vedtatt 27.8.2019.

I etterkant av vedtatt reguleringsplan ble det gjort endring i planer av skolebyggets plassering som gjorde at det ikke var behov for utfylling i småbåthavna. Ny plassering av skolebygget medførte imidlertid behov for ytterligere areal i sjøen foran skolebygget som krevde en utfylling i sjø. Det ble i forbindelse med denne utfyllingen søkt om dispensasjon fra vedtatt reguleringsplan/-bestemmelsene som omhandler byggehøyder og reguleringsformålet «friluftsområde i sjø/-vassdrag». Det ble i vedtak datert 18.12.2020 gitt dispensasjon som omsøkt.

Høring

Søknaden har ligget ute på høring i perioden 10.12.2020-18.01.2021 hos aktuelle sektormyndigheter, naboer og andre aktuelle høringsparter. Søknaden har også blitt kunngjort i Adresseavisen, Trønder-Avisa og Fosna-Folket, samt lagt ut på hjemmesiden til Statsforvalteren og Indre Fosen, Malvik, Frosta og Trondheim kommuner.

I forbindelse med høringsrunden har Statsforvalteren mottatt følgende høringsuttalelser:

Norges vassdrags- og energidirektorat NVE, 22.12.2020

NVE viser til at de er godt kjent med tiltaket gjennom behandling av både kommunedelplan for Vanvikan og reguleringsplanen for ny videregående skole. NVE har dermed ingen innvendinger til søknaden.

Trøndelag fylkeskommune TFK, 22.12.20

TFK har som sektormyndighet ingen merknader til saken, jevnfør fylkeskommunens uttalelse av 11.11.2020 og NTNU Vitenskapsmuseets uttalelse av 02.12.2020 til søknad om dispensasjon for mudring, dumping og utfylling i sjø.

Trondheim kommune, 15.01.21

Det opplyses om at søknaden har vært lagt ut til offentlig ettersyn i kommunen. Det er ikke kommet inn uttalelser til søknaden. Det foreligger ingen merknader fra kommunen.

Hauk og Lillemor Lyng Paulsen, 17.1.21

Det tas opp flere momenter i uttalelsen:

1. det uttrykkes bekymring i forbindelse med planlagt mudring og fare for bevegelser inne på Paulsens tomt. Det bes om en skriftlig bekreftelse på at dette ikke kan skje;
2. bekymring rundt transport av forurensning vestover med strømmen som igjen vil kunne sedimentere på fjæresteinene i fjøre på Paulsen og naboens fjære;
3. det stilles spørsmål om hva vil skje med det biologiske mangfoldet i fjæra;
4. bekymring rundt risikoen for utglidninger i strandområdet vest for anleggsområdet.

Søkers kommentar til Paulsen:

Undersøkelser er utført og tiltak blir prosjektert etter gjeldende veiledere og retningslinjer. Det er ikke påvist sprøbruddmateriale eller kvikkleire i de undersøkte områdene. NVE, som statlig myndighet innen skredforebygging, anser forholdet områdestabilitet som avklart.

Det er påvist moderat forurensning (tilstandsklasse III) i det øverste sedimentlaget i deler av tiltaksområdet i sjø. Søknaden ivaretar spredningsfare i anleggsfasen.

Trondheim havn, 18.1.21

Det opplyses at Trondheim havn har behandlet denne saken knyttet til utfylling i sjø etter havne- og farvannsloven i 2019. I tillatelsen fra 2019 er det gitt flere vilkår som også omfattet planlegging og gjennomføring av anleggsperioden, samt se på avbøtende tiltak slik at hurtigbåten ikke får redusert regularitet pga. utfyllingen.

Videre opplyses det at når det gjelder mudring og deponering av masser så vil ikke dette påvirke farvannet eller sikkerheten. Det er viktig at Trondheim Havn er godt informert i selve anleggsfasen når masser skal fraktes fra Vanvikan til dumpestedet. Dette for å kunne informere andre sjøfarende og allmennheten generelt om denne aktiviteten.

Jon Normann Tviberg, 20.12.20

Det etterlyses i uttalelsen hvorfor Indre Fosen kirkelige fellesråd og Stranda menighetsråd ikke har fått tilsendt høringsbrevet.

Statsforvalterens kommentar:

Statsforvalteren har i e-post datert 29.12.20 informert Normann og Indre Fosen kirke om at det er kun tilgrensende eiendommer som regnes som berørte parter i høringsprosess. Aktuelle eiendommen grenser ikke til tiltaksområdet, men var høringspart i arbeidet med reguleringsplanen da eiendommene grenser til planområdet. Søknaden var lagt ut til offentlig ettersyn både i kommunen og avis slik at øvrige interesserte hadde mulighet å gjøre seg kjent med tiltaket og komme med eventuelle innspill.

Fiskeridirektoratet, 21.10.20

Fiskeridirektoratet viser til registrerte fiskeriinteresser i omsøkte tiltaksområde. I området for mudring og utfylling er det et registrert felt for passive redskap (garn), cirka 4,2 kilometer sørvest for tiltaksområdet. Den nærmeste registreringen fra dumpeområdet er et område for aktive redskap (rekestrål), cirka 2,1 kilometer mot sør. Rundt 2,2 kilometer nord og øst for dumpeområdet er det også et rekestrålfelt i Strindfjorden. Noe lengre unna er det flere registreringer for passive (garn) og aktive redskap (snurrevad), samt låssettingsplasser. Det omsøkte tiltaket vurderes ikke til å komme i konflikt med disse eller andre kjente fiskeriinteresser i området.

Av akvakulturinteresser er nærmeste registrerte lokalitet Ranskjæret Frosta Sør (839897) – et blåskjellanlegg som ligger over 9 km NØ for dumpeområdet. Like over 1 km nordøst for mudre- og utfyllingsområdet ligger den landbaserte lokaliteten 35937 Vanvikan med sjøvannsinntaket på ca. 66 m dybde.

Fiskeridirektoratet opplyser om at de ikke har kunnskap om det finnes spesielle verdier av marint biologisk mangfold i eller nær tiltaksområdet for mudring og utfylling i sjø. Videre vises det til at i Trondheimsfjorden er det registrert flere korallrev, nærmeste ligger over 5 km nord for dumpeområdet i Strindfjorden. Nord og sør for dumpeområdet er det også registrert flere ålegressforekomster og bløtbunnsområder i strandsonen. Det nærmeste området ligger cirka 4,5 km sør for dumpeområdet, og er et bløtbunnsområde fra Leangbukta til utenfor Ranheim. Trondheims biologiske stasjon har registrert et gytefelt for torsk, vurdert som mindre viktig, cirka 5 kilometer nordøst for dumpeområdet.

Avslutningsvis er det gitt flere innspill:

- Ved arbeid som berører sjøbunnen må det gjøres tiltak for å forhindre spredning av partikler og miljøgifter fra sedimentene
- Ved utfylling i sjø skal utfyllingsmassene være rene, og det må gjøres tiltak for å forhindre spredning av plastfibre og skyteledninger fra utfyllingsmassene.
- Dersom sprengsteinmassene er hentet fra områder med fare for sulfitholdige bergarter, må søker påse at dette kontrolleres før utfylling. Slike masser er ikke å anse som rene masser.
- Det forutsettes at det stilles krav om at det kun skal benyttes rene masser til utfylling i sjø som ikke inneholder plast.
- Mudring og utfylling av masser bør primært skje på høsten og tidlig vinter da det er den perioden av året hvor livet i kystsonen ligger mest i ro.

Det konkluderes med at det omsøkte arbeidet med mudring, utfylling og dumping i sjø ikke vil medføre direkte konsekvenser for fiskeri- og akvakulturinteressene med tanke på bruk av området.

Statsforvalterens kommentar til Fiskeridirektoratet:

Det landbaserte akvakulturanlegget 35937 Vanvikan eid av C-Feed har blitt informert om planlagte tiltak underveis i plan- og søknadsprosessen, sist i e-post 16.2.21 fra Multiconsult. C-Feed har i e-post datert 19.2.21 meldt tilbake at planlagte tiltak ikke anses som problematisk for lokaliteten, men ønsker å holdes orientert om oppstartstidspunkt slik at de kan følge med i utfyllingsperioden. Statsforvalteren forutsetter at tiltakshaveren har god dialog med C-Feed ved oppstart og underveis i tiltaksgjennomføringen.

Når det gjelder plastinnhold i sprengsteinmasser så er det etter vår erfaring ikke gjennomførbart å stille krav om bruk av sprengsteinmasser som er 100% fri for plastrester. Statsforvalteren viser til Miljødirektoratets faktaark M1085¹ fra 2018 som omhandler problemer med plast ved utfylling av sprengstein i sjø, og stiller krav til minst mulig plastinnhold i utfyllingsmasser i samsvar med faktaarket.

Malvik kommune, 6.11.2020

Malvik kommune opplyser i sin uttalelse at i kommuneplanens arealdel vedtatt 29.04.2019 i Malvik kommune er det avsatt en egen sikringssone i sjø (H190_4) dumpeområde i sjø med arealformålet bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Planbestemmelsene (7.2) tilsier at hensynet til friluftsliv og naturmangfoldet skal vektlegges høyt. Alle saker innenfor dette arealformålet skal inneholde dokumentasjon på hvordan friluftslivet og naturmangfoldet påvirkes ut ifra en samlet vurdering. Friluftslivet blir ikke berørt av tiltaket, men naturmangfoldet på sjøbunnen kan bli berørt, spesielt dersom dumping gir spredning av tidligere forurenset sjøbunn. Mer kunnskap er nødvendig for å avklare om det foreligger interessekonflikt i dumpeområdet. Hvorvidt tiltaket samlet sett blir en negativ eller positiv påvirkning på sikt, er ikke vurdert nærmere i søknaden.

Malvik kommune viser til forbud mot dumping og sjø og skriver at tillatelse fra Statsforvalteren er en forutsetning.

Flere momenter trekkes frem i uttalelsen:

- Forurensning

Det er behov for miljøtekniske undersøkelser av sjøbunnen i og med at det har blitt dumpet jernslag tidligere, finnes andre metaller og miljøgifter her?

- Naturmangfoldloven

Det er behov for mer kunnskap om effektene av tiltaket på naturmangfoldet, negative og positive.

- Vannforskriften og vurdering etter §12 i vannforskriften

Vil dumping av masser medføre utsatt frist eller mindre strenge miljømål for vannforekomsten? Skal dumpeområdet avgrenses som en egen vannforekomst?

- Klima

Dumping i sjø medfører mindre klimagassutslipp sammenlignet med massedeposering på land.

Søkers kommentar til Malvik kommune:

Resipientundersøkelser utført av NIVA i 1987 og 2002 (tilgjengelig på vannmiljo.no) viste da rene sedimenter i to stasjoner ca. 1 og 1,8 km øst og sørøst (til dels nedstrøms) for dumpeområdet (tilstandsklasse II for Hg, Cu, Zn og Pb i 1987, uendret for alle forbindelsene foruten Hg i kl. I 2001).

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m1085/m1085.pdf>

Faunatilstanden ble funnet til å være god i 1987 og meget god i 2001. Dersom området har vært vesentlig påvirket av den tidligere dumping av jernslag, kunne man forventet større utslag på disse stasjonene. Det planlagte dumpeområdet er de siste tiårene blitt brukt til dumping av rene masser (2007, 2012 og 2015). Det kan forventes at bunnfaunaen her fortsatt er i en reetableringsfase etter disse hendelsene. Det omsøkte dumpeområdet anses derfor som et godt alternativ for dumping av rene masser i sjø. Siden det tidligere er dumpet rene masser kan sedimentene i området forventes å være tilnærmet rene, og det er dermed ikke behov for videre undersøkelser eller vurderinger av tildekking av forurensede sedimenter.

Øvrige kommentarer tas til orientering.

Uttalelser mottatt utenom høringsperioden

Kystverket (11.11.2020) har etter forespørsel datert 30.10.2020 fra Norconsult, på vegne av Trøndelag fylkeskommune, om dumping av gravemasser i Strindfjorden, gitt tillatelse til tiltaket etter havne- og farvannsloven §14. Tillatelsen er gitt på flere vilkår.

NTNU Vitenskapsmuseet har ikke uttalt seg til søknad om mudring, dumping og utfylling.

Statsforvalteren viser til NTNU Vitenskapsmuseets uttalelse 4.11.2009 i forbindelse med Statens vegvesen sin søknad om dumping i Trondheimsfjorden i samme området. Område/aktuelt dumpfelt på ca. 1,5x1,5 km ble undersøkt og tok utgangspunkt i feltets N-ligste og Ø-ligste hjørner og undersøkte en kvadrant i SV-retning, dvs. innenfor koordinatene:

- 63°30.051N, 10°33.398Ø
- 63°29.452N, 10°31.899Ø
- 63°28.869N, 10°33.030Ø
- 63°29.525N, 10°34.652Ø

Det ble under undersøkelsen ikke påvist kulturminner vernet jfr. kml §4 eller §14.

Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Statsforvalteren skal vurdere om vi på bakgrunn av søknaden kan gi en tillatelse til tiltaket etter forurensningsloven og forurensningsforskriften. Vurdering etter forurensningslovverket skal også omfatte en vurdering opp mot vannforskriften § 12 og naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7.

Mudring av masser og dumping i sjø er regulert med hjemmel i forurensningsloven § 11, og i medhold av forurensningsforskriften kapittel 22. Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring i sjø fra skip/lekter. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av forurensningsforskriften § 22-6. Tillatelse til utfylling i sjø kan gis med hjemmel i forurensningsloven § 11.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket vil medføre på andre områder (jf. forurensningsloven § 11, femte ledd). Ved fastsettingen av vilkårene har Statsforvalteren videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Grunnforurensning

Området er ikke registrert i Miljødirektoratets database over eiendommer med forurenset grunn, «Grunnforurensningsdatabasen».

Miljøtekniske undersøkelser

Tiltaket er definert som et mellomstort tiltak i henhold til Miljødirektoratet sin veileder M-350/2015 basert på volum masser og berørt areal.

Prøvetaking ble utført i 2020, i 5 stasjoner og representerer de øverste 10 cm av sedimentene. Ifølge rapport 10220445-RIGm-RAP-001 fra Multiconsult Norge AS er det påvist forurensning over tilstandsklasse II (god) i 4 av 5 undersøkte stasjoner. Stasjon 1, 2 og 3 er relevante i forbindelse med det aktuelle tiltaksområdet for mudring og utfylling. I stasjon 1 i strandsonen vest for moloen, er det ikke påvist forurensning over tilstandsklasse II. I stasjon 2 og 3 er antracen påvist i kl. III (moderat), mens øvrige forbindelser kun er påvist til og med kl. II. Sedimentene i disse stasjonene består av sand med lite finstoff og organisk materiale.

Ved mellomstore og store tiltak skal det vurderes uttak av kjerneprøver i mudringsdypet for å kartlegge forurensningsgraden i hele mudringssjiktet. Det er ikke foretatt uttak av kjerneprøver for kjemisk analyse siden det ifølge konsulenten ikke foreligger noen grunn til å tro at dypereliggende sedimenter er forurenset, ut fra historikken og kjennskap til området. Statsforvalteren har i dialog med konsulenten formidlet at hensikten med prøvetaking av hele dybdeintervallet er å dokumentere både massenes forurensningsgrad og massesammensetning for å kunne vurdere forventet partikkelspredning ved både mudring og dumping og ikke minst ifb. rapportering av dumpesaker til OSPAR².

Massesammensetningen i mudreområdet ble av Multiconsult beskrevet ut fra kjerneprøver tatt ut i forbindelse med geotekniske undersøkelser. Massene beskrives å bestå av lagdelt sand som nedover i massene går over til lagdelt leire, fordelingen av sand og leire er omtrent likt.

Statsforvalteren mener at det er kun ikke forurensede masser (tilstandsklasse I og II) som kan vurderes dumpet i Trondheimsfjorden. Konsulenten har i søknaden foreslått at i tillegg til de øverste 10 cm som anses som forurenset (antracen i TK III), fjernes også de neste 10 cm av sedimentene som ekstra sikkerhetsmargin. Disse massene transporteres til godkjent avfallsanlegg på land.

Statsforvalteren har i e-post datert 5.11.20 orientert tiltakshaveren om at vi vurderer om kjerneprøver kan unnlates på bakgrunn av tilgjengelig informasjon, samtidig som prøvetaking av sedimenter etter fjerning av øverste 20 cm av masser, kan vurderes nødvendig. Dette mener vi er særlig viktig når massene søkes dumpet og skal rapporteres til OSPAR. Statsforvalteren stiller derfor vilkår om prøvetaking av sedimenter etter fjerning av øverste 20 cm i mudreområdet (vilkår 3.2.2.). Kun ikke forurensede masser tillates dumpet i Trondheimsfjorden (vilkår 3.4.1).

Vurdering av partikkel-/forurensningsspredning og avbøtende tiltak

Mudring, utfylling og dumping av sedimenter vil medføre økt partikkelkonsentrasjon i vannmassene, både som følge av finstoff i massene samt oppvirvling av sedimenter fra sjøbunnen. Avbøtende tiltak for å avdekke og minimere eventuell partikkelspredning skal derfor vurderes og iverksettes.

Mudring og utfylling

Mudringsvolumet er redusert fra opprinnelig 55 000 m³ til 38 500 m³ (inkludert 10% usikkerhet). Analyseresultater viser moderat forurensning (tilstandsklasse III) av PAH -forbindelsen antracen i overflatesedimentene (0-10 cm). Ca. 2000 m³ forurensede mudringsmasser (øverste 20 cm) transporteres til godkjent avfallsmottak på land. Ifølge konsulenten viser oppdaterte tegninger at totalt areal på utdypingsområdet er ca. 7650 m² (mot anslagsvis 10 000 m² beskrevet i søknaden), hvor ca. 4250 m² kan forventes å ha forurensede overflatesedimenter (nedenfor tangbeltet).

² <https://nettarkiv.miljodirektoratet.no/hoeringer/tema.miljodirektoratet.no/no/Tema/Internasjonal/Internasjonale-avtaler/Vern-av-det-marine-miljo-OSPAR/index.html>

Forurensede sedimenter (øverste 20 cm) mudres med lukket skuff/grabb, noe som minimerer fare for spredning av partikler og forurensning.

Ved utfylling i sjø er det generelt alltid fare for oppvirvling av sedimenter på sjøbunn og utvasking av finstoff fra fyllmasser, som vil medføre spredning av partikler og eventuell forurensning. I dette tilfellet vurderes potensialet for partikkelspredning fra sjøbunnen ved utfylling som lav tatt i betraktning at store mengder sedimenter mudres vekk før utfylling vil finne sted. I søknaden er det opplyst at det skal fylles opp med sprengstein, og at massene skal være rene og ikke inneholde plast. Det forutsettes at tiltakshaver har tett dialog med utførende entreprenør for å forebygge og iverksette avbøtende tiltak for å hindre marin forurensning. I tillatelsen stiller Statsforvalteren krav til innhold og kvalitet på sprengsteinen i tillatelsen (jf. vilkår 3.3). Tiltakshaver er ansvarlig for oppfølging og kontroll av sprengsteinen mtp. innhold av plast og annet avfall.

Dumping

Dumping er i utgangspunktet forbudt jf. forurensningsforskriften kap. 22 og krever tillatelse for å kunne finne sted lovlig, uavhengig av massenes forurensningsgrad. Ifølge Miljødirektoratets veileder for håndtering av sediment M350 kan dumping i sjø uten at massene legges i et sjødeponi, være aktuelt for mudrede sedimenter som av hensyn til logistikk ikke egner seg for annen disponering. Mudrede sedimenter som dumpes på denne måten bør generelt ikke medføre at konsentrasjonen av forurensning på dumpestedet øker. Dumping er som hovedregel ikke en egnet disponeringsløsning for overskuddsmasser fra mudring.

Ut fra vurderingene fremlagt i søknaden er omsøkte dumpeområde valgt grunnet historikken, eksisterende kunnskapsgrunnlag om dumpeområdet (forurensningssituasjon, strøm mm.) og nærheten til mudreamrådet. Statsforvalteren ønsker å presisere at det per dags dato ikke finnes en «godkjent» dumpeplass i Trondheimsfjorden som kan benyttes når det oppstår behov å kvitte seg med overskuddsmasser. Det er først og fremst ønskelig med lokal disponering av masser (nyttiggjøring) hvor dette er mulig. I denne saken er det foretatt en vurdering av alternativer til andre disponeringsløsninger, men grunnet massenes kvalitet og praktiske årsaker, er dumping valgt som endelig disponeringsløsning for aktuelle mudringsmasser.

Foreslått dumpeområde ligger i en naturlig forsenkning med dybde på ca. 250 meter og er tidligere benyttet som dumpeområde for jernslagge ifølge opplysninger i søknaden. I senere tid er området benyttet som dumpeområde for rene masser fra Nordre avlastningsvei (Statens vegvesen) og Grilstad Marina. I denne søknaden er det tilsvarende type masser som søkes dumpet (leir- og sandmasser).

Statsforvalteren har gitt følgende tillatelser til dumping av rene løsmasser i det omsøkte dumpeområdet:

- Vedtak 18.12.2007, tillatelse til Statens vegvesen Region midt, prosjekt E6 Trondheim – Stjørdal til dumping av inntil 250.000 m³ leirmasser;
- vedtak 03.02.2012, dumping av totalt 98.000 m³ rene løsmasser fra den nye småbåthavna i Grilstad Marina;
- vedtak 18.05.2015, tillatelse til dumping av ytterligere 3000 m³ ifb. med Grilstad Marina-prosjektet.

I søknaden nevnes det dumping av jernslagge, konsulenten har ikke nærmere kjennskap til omfang eller årstall for omtalt dumping. Heller ikke Statsforvalteren kjenner til at det har foregått dumping av jernslagge i nyere tid og går derfor ut fra at dette har skjedd før 2000-tallet. Videre er det godt grunnlag for å tro at dumping foretatt i området i perioden 2007-2015, har dekt over eventuelle forurensede masser i området i og med at det er snakk om dumping av betydelige mengder rene

masser (omtrent 350 000 m³). Statsforvalteren støtter konsulentens vurdering i tilsvaret til Malvik når det gjelder eventuelt behov for sedimentundersøkelser i dumpeområdet. Statsforvalteren legger opp til at det benyttes samme dumpeposisjon som angitt i vår tillatelse til Statens vegvesen datert 18.12.2007, for å sikre massespredning i samme område som benyttet tidligere (så langt som praktisk mulig mtp. spredning).

Ved dumping er det viktig at bunnfellingen av de dumpede masser skjer raskt, men kontrollert. I søknaden opplyses det at mudring utføres med fokus på å holde massene konsolidert i klumper slik at massene ikke er i suspensjon og raskere faller til bunns etter dumping. Dumping skjer fra splittlekter med en dypgang som medfører at massene i praksis slippes 2-4 meter under overflaten. Dette for å redusere partikkelspredning i det øverste vannlaget.

For å kunne vurdere forventet partikkelspredning i forbindelse med dumping må strømforholdene på dumpestedet beskrives. Det ble i forbindelse med Statens vegvesen (SVV) sin søknad om dumping i Trondheimsfjorden i 2007, gjennomført strømmålinger i hele vannsøyla i perioden 14.05.-11.06.2007 i regi av SINTEF. SINTEF utførte også modellering av strømforhold og partikkelspredning. Dominerende strømretning ved dumpeområdet varierer i vannsøylen. I øverste del av vannsøylen er dominerende strømretning mot nord-nordvest, mens den i dypere deler av vannsøylen går mot øst-sørøst. Midlere strømhastighet i dumpeområdet er inntil 3 cm/sek, mens maksimal hastighet er inntil 40 cm/sek.

Partikler i suspensjon nær bunnen antas å sedimentere relativt fort. Partikler lenger opp i vannsøylen kan, basert på strømmålinger utført av SINTEF i 2007, forventes å spres mot dominerende strømretning, øst og sørøst. Trondheimsfjorden har tidvis sterke strømmer, særlig overflatestrømmer, som vil kunne transportere partikler langt før resedimentering. Slik transport vil også fortynne partikkelskyen, og redusere skadepotensialet siden resedimenterte partikler vil fordeles over et stort område.

Dumping skal skje i en bestemt posisjon (samme som benyttet tidligere) slik at massene ikke spres over et større område enn nødvendig. I søknaden foreslås innhenting av bunnkotekart fra dumpeområdet før og etter dumping for å vise plassering av de dumpede massene. Dette skal vedlegges sluttrapporten, jf. vilkår 9.2.

Turbiditetsovervåking

Det skal gjennomføres kontinuerlig turbiditetsovervåking ved mudring, dumping og utfylling i sjø. Målerne plasseres i henhold til forventet spredning. I søknaden foreslås det en alarmgrense på 20 NTU (+ bakgrunn) i mer enn 3 timer ved håndtering av rene masser og alarmgrense på 20 NTU (+ bakgrunn) i mer enn 1 time ved mudring av forurensede masser.

I vurdering av alarmgrense legger Statsforvalteren vekt på at tiltakene foregår i nasjonal laksefjord og vil foregå i periode med høy biologisk aktivitet, alarmgrense settes derfor på 10 NTU i mer enn 40 minutter jf. vilkår 9.1.

Vurdering etter vannforskriften

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Tiltaksområdet er ifølge Vann-Nett lokalisert i vannforekomsten Trondheimsfjorden - Trondheim (ID 0320040900-10-C). Vannforekomsten er betegnet som beskyttet kyst/fjord og er vurdert til moderat

økologisk tilstand og har dårlig kjemisk tilstand. Fra informasjon innlagt i databasen fremgår det at tilstanden gjelder Trondheim havn. Det er meldt fra om at grensene bør endres slik at ikke hele fjorden får tilstandsklasse «moderat» grunnet dette, samt at tiltak er gjennomført i Trondheim havn (opprydding ifb. Renere havn prosjektet). Det er basert på dette grunn til å anta at ved grensejustering som foreslått, vil økologisk tilstand i Trondheimsfjorden være «god».

Vannforekomsten er påvirket av fysiske inngrep (dumping/utfylling av masser, påvirkningsgrad – liten) og forurensning fra Høvringen renseanlegg (påvirkningsgrad – liten). Vannforekomsten er forventet å oppnå god kjemisk og økologisk tilstand (2022-2027).

Malvik kommune har i sin uttalelse stilt spørsmål om dumpeområdet bør avgrenses som egen vannforekomst. Statsforvalteren mener at dette er noe man muligens bør se nærmere på dersom Trondheim kommune går videre med utredning av dette området som fjorddeponi/supplement til deponering av masser på land.

Det omsøkte dumpeområde befinner seg i samme vannforekomsten som mudre- og utfyllingsområde. Det tillates ikke dumping av forurensede masser (over tilstandsklasse II) og det stilles vilkår for å begrense forurensningsspredning ved mudring av forurensede masser. Statsforvalteren vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å begrense spredning av partikler og forurensning slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes, og målene i forvaltningsplanen kan oppnås.

Vannforskriften § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt. Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12.

Vurdering etter naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Trondheimsfjorden har status som nasjonal laksefjord, flere lakseelver munner ut i fjorden. Beskyttelsesregimet i nasjonale laksefjorder skal sikre at det ikke gjennomføres nye tiltak som kan være til nevneverdig skade for laksen. Den konkrete virkningen av et tiltak vil avgjøre hvordan den enkelte sak skal behandles jf. St.prp.nr. 32 (2006-2007). Proposisjonen inneholder oversikt over tillatte/ikke tillatte oppdretts- og andre aktiviteter i nasjonale laksefjorder (kap. 6.3); fysiske inngrep i munningsområdet til nasjonale laksevassdrag og tiltak med risiko for alvorlig forurensning som kan skade villaksen tillatelse ikke.

Mudre- og utfyllingsområde

Søk i kartinnsynsløsningen «GisLink.no» viser flere ulike fuglearter (makrellterne, toppskarv, gråtrost, bjørkefink, polarsisik og gråsisik) av stor forvaltningsinteresse innenfor og i direkte nærområdet av tiltaksområdet.

I kartinnsynsløsningen «GisLink.no» er det registrert viktige naturtyper på land lokalisert et stykke øst og vest for tiltaksområdet, disse vil ikke bli berørt av tiltaket.

Dumpeområde

Det er ingen registrerte naturtyper eller verneområder i eller i umiddelbar nærhet av dumpeområdet. Trondheimsfjorden er kjent for sine mange korallrev, og nærmeste registrerte korallrev ligger ca. 5 km nord for dumpestedet. Disse korallrevene er del av Tauterryggen marine verneområde.

Det er registrert flere ålegressforekomster og bløtbunnsområder i strandsonen nord og sør for dumpestedet. Det nærmeste ligger ca. 5 km sør for dumpestedet.

Det er observert flere fuglearter av stor særlig stor forvaltningsinteresse i og ved aktuelle dumpeområde; makrellterne, ærfugl, fiskemåke, svartand m.fl. Fuglene forventes ikke å påvirkes i nevneverdig grad grunnet tiltakets varighet og karakter.

Fiskeridirektoratet har i sin uttalelse informert om fiskeri- og akvakulturinteresser i og ved omsøkt dumpeområde. Det omsøkte tiltaket vurderes av Fiskeridirektoratet ikke til å komme i konflikt med kjente fiskeriinteresser i området.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Statsforvalteren vurderer kunnskapsgrunnlaget for tiltaket som tilstrekkelig. Målet med føre-var-prinsippet er å unngå mulig skade på naturmangfoldet og vi mener at føre-var-prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven er ivarettatt ved at tiltaket er regulert med vilkår etter forurensningsloven.

Strømmålinger og modellering av partikkelspredning utført av SINTEF i 2007 viser at partikkelspredningen i liten grad vil bevege seg mot gytefeltet for torsk og korallrevene som ligger nord-nordøst for dumpeområdet. Resultatene fra modelleringen avhenger av massebeskaffenhet og konsolideringsgrad, men viser at mellom 6-28 % av de dumpede massene kan transporteres utenfor dumpestedet. Multiconsult sin vurdering er at det er de minste partiklene (leirpartikler) som er mest utsatt for transport ut av dumpeområdet, og disse vil kunne være i suspensjon i meget lang tid. Avstanden til korallrevene er så stor at dersom partikkelskyen skulle bevege seg i den retning vil den være svært fortynnet ved ankomst. Ved resedimentering vil massene sannsynligvis utgjøre et svært tynt lag (<1 mm), som over tid er håndterbart av de fleste organismer, også øyekorall (*Lophelia pertusa*). Skadepotensialet vurderes derfor som lavt.

Tiltaket er anslått å pågå i ca. 4 måneder, tiltakshaveren har informert om at det haster å komme i gang med mudre- og tomteforberedende arbeid og at omsøkte tiltak gjennomføres så snart tillatelse foreligger. Dette innebærer at mudring, dumping og utfylling vil delvis foregå i sommerperioden. Av hensyn til friluftsliv og rekreasjon, anbefaler Miljødirektoratet som en hovedregel at tiltak i sjø ikke tillates i perioden 15. mai til 15. september. Denne perioden overlapper med smoltvandringen i mai-juni. Grunnet kontinuerlig måling av turbiditet og strengere turbiditetsgrense enn foreslått i søknaden, mener Statsforvalteren at tiltak kan gjennomføres. Samfunnsinteressen av tiltaket tillegges også vekt.

§ 10 – økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Statsforvalteren viser til vår vurdering fra 2007:

«SINTEF har gjennomført strømmålinger og ut fra disse modellert spredning av partikler fra dumpingen. Målingene viser forholdsvis svak strøm i det planlagte dumpeområdet. Strømforholdene på stedet er ut ifra den dokumentasjonen som er lagt fram, gunstige med tanke på spredning av løsmasser. Det er dermed lite sannsynlig at dumpingen vil føre til en forslamming som kan virke negativt på marine naturtyper eller fiske- og dyrelivet i fjorden. Som en sammenligning er bidraget fra denne dumpingen av vesentlig mindre omfang enn det som tilføres Trondheimsfjorden årlig gjennom materialtransport fra elver i flomperiodene.»

Det er forventet å oppnå miljømålet om god økologisk og kjemisk tilstand. Belastningen av dette tiltaket, utført som gitt av vilkår i utslippstillatelsen, vil mest sannsynlig ikke medføre en ytterligere belastning.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Tiltakshaver må derfor følge opp utslippet og resipienten med målinger. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

Tiltakshaver plikter å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Anlegget skal benytte best tilgjengelige teknikker så langt som råd, når dette ikke medfører urimelige kostnader. Det kreves at en i anleggsfasen brukes mest mulig skånsomme metoder, slik at tiltaket ikke medfører unødvendig omfattende forurensing.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert søknaden og opplysningene som har fremkommet under behandlingen og gir Trøndelag fylkeskommune tillatelse etter forurensningsloven til mudring, dumping og utfylling som omsøkt og på vedlagte vilkår.

Frister i tillatelsen

Tiltak	Frist	Vilkår nr.
Turbiditetsmålinger ved mudring, dumping og utfylling	Under anleggstiden	9.1.
Registrering av tilgjengelig data i databasen Vannmiljø	Senest 6 uker etter endt tiltak	9.3.
Innsending av sluttrapport	Senest 6 uker etter endt tiltak	9.2.

Ansvarsforhold

Trøndelag fylkeskommune er ansvarlig for at tiltaket utføres i henhold til denne tillatelsen. Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven § 78 og § 79.

Denne tillatelsen fritar ikke Trøndelag fylkeskommune fra å innhente nødvendige tillatelser for andre sider av virksomheten som f. eks arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern m.m.

Denne tillatelse fritar ikke Trøndelag fylkeskommune for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningsloven § 10, annet ledd. At forurensning er tillatt utelukker ikke erstatningskrav for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Krav om endringer kan stilles både fra forurensningsmyndighetene og fra bedriften. En eventuell endringssøknad skal foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres jf. forurensningsloven § 18.

Regelhjelp

For informasjon om regler som kan være aktuelle for virksomheten/bedriften, viser vi til Miljødirektoratet sine hjemmesider www.miljodirektoratet.no.

Ved levering av farlig avfall må virksomheten sørge for å etablere en elektronisk profil på www.avfallsdeklarerer.no. Miljødirektoratet har utarbeidet «Brukerveiledning til avfallsdeklarerer.no, M-355/2015». Den kan lastes ned fra www.miljodirektoratet.no.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Tiltakshaver er i brev av 14.12.20 varslet om gebyr for Statsforvalteren saksbehandling. Statsforvalteren har ikke mottatt noen kommentarer på dette varselet.

På bakgrunn av de opplysninger som tiltakshaver har gitt i søknaden, er tiltaket plassert i **gebyrklasse 5**, jf. forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4 (arbeid med tillatelser). Gebyrsats er fastsatt med utgangspunkt i ressursbruk for saksbehandling av denne tillatelsen. Gebyrsats 5 tar utgangspunkt i 2 uker for behandling av tillatelsen og beløper seg for tiden til **kr 67 600** (2021-sats). Det betyr at bedriften skal betale et gebyr på **kr. 67 600,-** for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Statsforvalteren. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes om Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Statsforvalteren også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Sandra Lilledal
rådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Johan Bojer videregående skole - tillatelse til mudring, dumping og utfylling i sjø - Trøndelag fylkeskommune - gnr/bnr 314/310 - Vanvikan - Indre Fosen

Kopi m/vedlegg til:

Frosta kommune	Fånesvegen 1	7633	FROSTA
Indre Fosen kommune	Rådhusveien 13	7100	RISSA
TRONDHEIM HAVN IKS	Postboks 1234 Torgard	7462	TRONDHEIM
Jon Normann Tviberg			
Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE) REGION MIDT-NORGE	Abels gate 9	7030	TRONDHEIM
Hauk Paulsen	Sjølystveien 6	7125	VANVIKAN
Multiconsult v/Ida Almvik			
NTNU VITENSKAPSMUSEET	Erling Skakkes gate 47	7491	TRONDHEIM
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
FISKERIDIREKTORATET REGION MIDT	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
MILJØENHETEN	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Signe Lillemor Lyng Paulsen	Sjølystveien 6	7125	VANVIKAN
Trøndelag fylkeskommune v/Lisbeth Nygård			